

Næsten 6 ud af 10 udviste kriminelle i Danmark er fra MENAPT-landene

ANALYSE

JANUAR 2026

Af Lars Højsgaard Andersen, forskningsprofessor
ROCKWOOL Fonden

Når en kriminel udlænding dømmes for kriminalitet, kan en udvisning fra Danmark, med efterfølgende indrejseforbud, komme på tale. Hvorvidt det sker, afhænger af kriminalitetens art, straffens art, straffens længde, hvor længe personen har opholdt sig lovligt i Danmark, hvad personens tilknytning til Danmark er, samt om det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser at udvise personen til det land, vedkommende har statsborgerskab i.

Danmark udviser i dag langt flere kriminelle udlændinge end tidligere. Siden 2016 har der været en kraftig stigning. Siden 2016 er antallet af udvisningsdomme til herboende kriminelle udlændinge mere end tredoblet. Over halvdelen af de udvisningsdømte kommer fra MENAPT-landene.

I 2016 vedtog Folketinget en [stramning](#) af udlændingeloven. Ifølge den ændrede lov skulle kriminelle udlændinge nu udvises, »medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser«.

I 2018 strammede man igen udvisningsreglerne i udlændingeloven ved at skrive nogle retningslinjer ind i bemærkningerne til lovforslaget. Siden 2018 er der da også sket en [opstramning i retspraksis](#). I flere sager har Højesteret valgt at omgøre domme fra landsretterne på udvisningsområdet. Landsretterne havde med henvisning til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention valgt ikke at udvise – men det gjorde Højesteret.

Hvad viser analysen?

Analysen viser, hvor mange udvisningsdomme der er afsagt til herboende ikke-danske statsborgere i perioden 2000-2021, hvor de kommer fra og hvilken type forbrydelser, de har begået. I analysen bliver det også beskrevet, hvor mange kriminelle udlændinge, som har begået alvorlig kriminalitet og idømt mindst ét års ubetinget fængsel, der potentielt kunne være blevet udvist siden år 2000, hvis kravet om tilknytning til Danmark og andre nuværende hensyn var fjernet dengang i stedet for nu. Tilsvarende beskrives det, hvilke kriminalitetstyper disse personer er dømt for. Og det beskrives, hvor mange domme de har fået i Danmark efter de potentielt kunne være blevet udvist i dette tankeeksperiment.

Hovedkonklusioner

- Danmark udviser i dag langt flere kriminelle end tidligere – især personer med baggrund i MENAPT-lande.
- Voldsforbrydelser står for næsten halvdelen af udvisningsdommene.
- Hvis eneste krav for udvisning var ubetinget fængselsstraf på mindst ét år (altså intet om tilknytning til Danmark eller opholdstid m.v.), ville det ligeledes især ramme personer med baggrund i MENAPT-lande.
- Pga. fordelingen af strafflængder og kriminalitetstyper vil den foreslåede lovændring især føre til flere udvisningsdomme for ejendoms kriminalitet - og dernæst for vold- og narkotikakriminalitet.
- 5.400 færre overtrædelser af straffeloven i perioden 2000-2021, hvis samtlige herboende ikke-danske statsborgere dømt til mindst ét års ubetinget fængsel siden år 2000 var blevet udvist.

Data

Analysen bygger på data om udvisningsdomme/indrejseforbud fra Politiets Administrative Center. Data omfatter samtlige indrejseforbud i perioden 2000-2021. En person kan godt modtage mere end et indrejseforbud i perioden og analysens første del fokuserer således på antal udvisningsdomme, ikke antal udvisningsdømte – langt de fleste personer i data udvisningsdømmes dog kun én gang.

Der er alene set på borgere, som har opholdstilladelse i Danmark, men ikke har statsborgerskab. Pga. betingelsen om opholdstilladelse er indrejseforbud meddelt turister o.l. ikke medregnet.

Tallene for antal udvisningsdomme er således markant lavere end dem, der fx findes hos Udlændinge- og Integrationsministeriet (se figur A1 i appendiks). Det skyldes, at der i analysen er siet grupperne turister og ikke-herboende personer fra.

Oprindelsesland, som ligger til grund for en kategorisering i EU/EØS-lande, MENAPT-lande og restgruppen "andre lande" (se faktaboks sidst i analysen), referer til det land, personen har statsborgerskab i. Oplysningen er taget fra registeroplysninger på befolkningen og angiver den seneste tilgængelige information om statsborgerskab.

Udvisningsdomme/indrejseforbud i data fra Politiets Administrative Center lader sig ikke direkte matche til domme i kriminalregistret. Til brug for analyser af kriminalitetstype og strafflængde er derfor valgt den seneste dom der er registreret i kriminalregistret før udvisningsdommen.

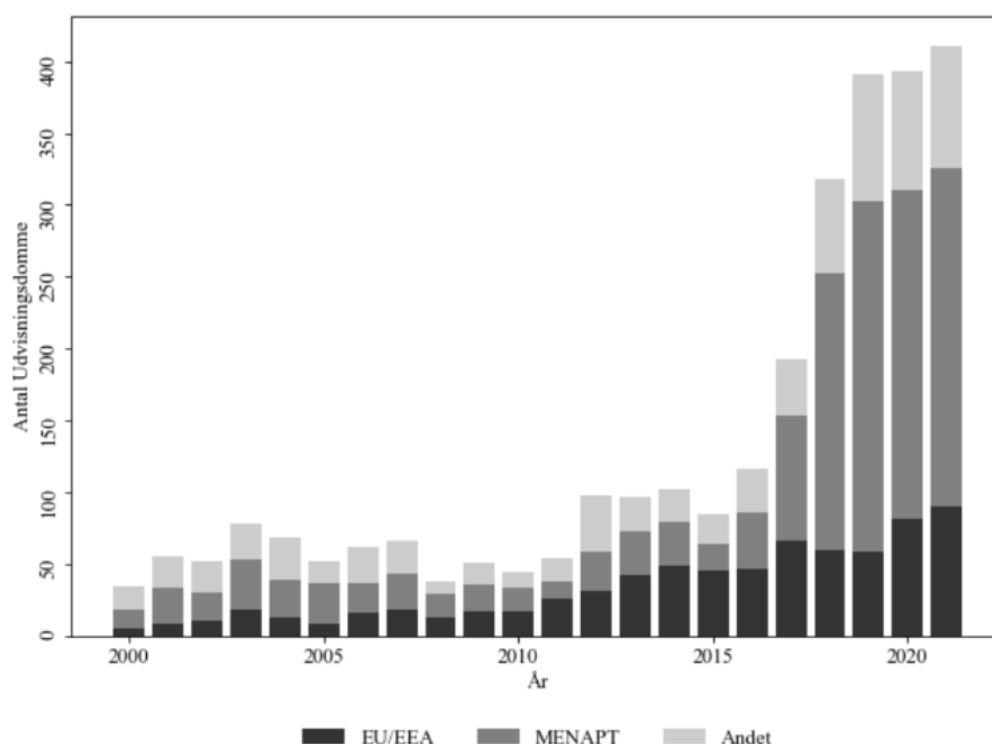
I tilfælde med flere gerningstyper i ét sagskompleks, er valgt den alvorligste gerningstype, dvs. gerningstypen med den højeste strafferamme.

Resultater

Figur 1 viser antallet af udvisningsdomme i Danmark i perioden 2000-2021. De udviste er opdelt i grupperne EU/EEA, MENAPT-landene og "andre lande". Siden 2016 har der været en kraftig stigning i antallet af udviste.

I 2016 blev der i alt afsagt 116 udvisningsdomme til herboende personer med opholdstilladelse med uden dansk statsborgerskab. I 2021 var antallet mere end tredoblet til 411. Det er især personer med baggrund i MENAPT-landene, der står for den kraftige stigning i antallet af udviste. I 2016 blev personer fra MENAPT-landene idømt 39 udvisningsdomme. I 2021 var antallet næsten seksdoblet. Her omhandlede næsten 6 ud af 10 af udvisningsdomme en kriminel fra MENAPT-landene. Blandt EU/EEA-borgere og "andre lande" er der også sket en stigning, men den er mere begrænset. Antallet af udvisningsdomme til denne gruppe er næsten fordoblet fra 47 i 2016 til 90 i 2021. For "andre lande" er antallet næsten tredoblet fra 30 i 2016 til 86 i 2021.

Figur 1: Antal udvisningsdomme til herboende med opholdstilladelse, men uden statsborgerskab i Danmark, 2000-2021.

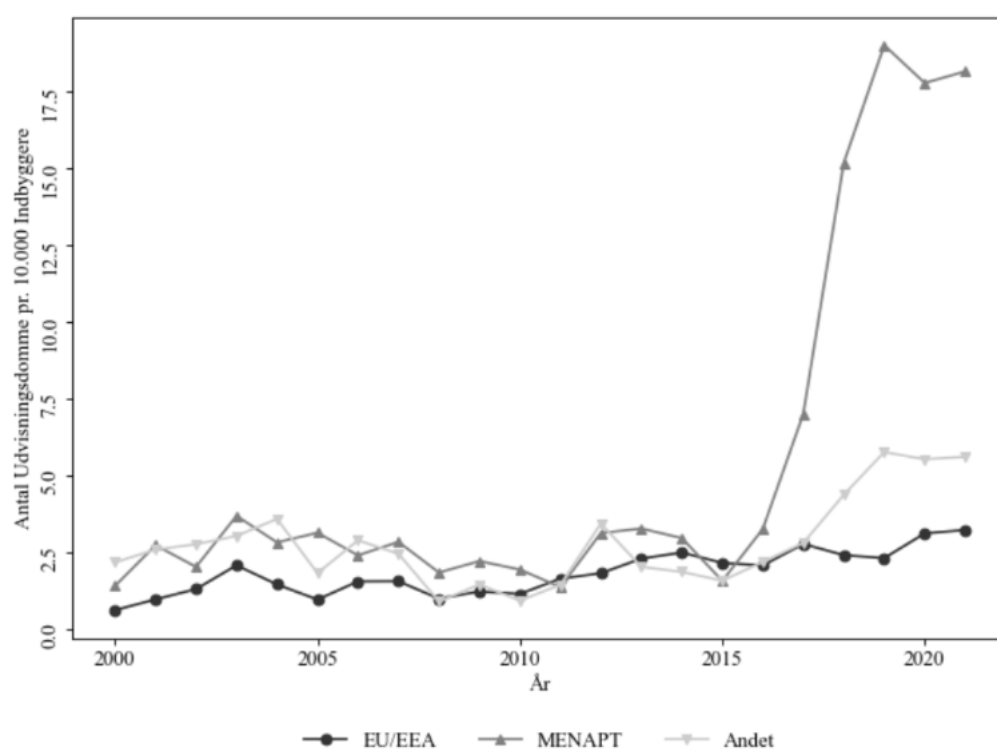

Når man ser på antal udvisningsdomme i forhold til den enkelte befolkningsgruppes størrelse i Danmark, er stigningen endnu mere tydelig. Især blandt MENAPT-landene.

Det ses af figur 2 på side 4, som viser antallet af udvisningsdomme per 10.000 indbyggere. I 2021 var antallet af udvisningsdomme til kriminelle personer fra MENAPT-landene på godt 18 per 10.000 indbyggere. Igen er det tydeligt, at der er sket en kraftig stigning siden 2016, der er stagneret siden 2019.

Til sammenligning var lidt over 3 per 10.000 fra EU/EEA udvisningsdømte. For "andre lande" var det godt 5,6 per 10.000.

Figur 2. Antal udvisningsdomme til herboende med opholdstilladelse, men uden statsborgerskab i Danmark per 10.000 indbyggere, opdelt efter oprindelsesland.

Som man kan se i tabel 1 på side 5, er MENAPT-landene Syrien, Irak og Iran blandt de 10 lande med flest udvisningsdomme i perioden 2000-2021.

Syrien er med afstand det land med flest udvisningsdomme, og det skyldes blandt andet, at der er kommet et stort antal syrere til Danmark på flugt fra borgerkrigen i Syrien, på et tidspunkt, hvor vi udviser flere. Det vil sige at personer i denne gruppe har haft kort opholdstid i Danmark, når de dømmes på et tidspunkt i historien hvor man prøver for udvisning i alle relevante sager. Og kort opholdstid når kriminaliteten begås, er netop et argument for udvisning.

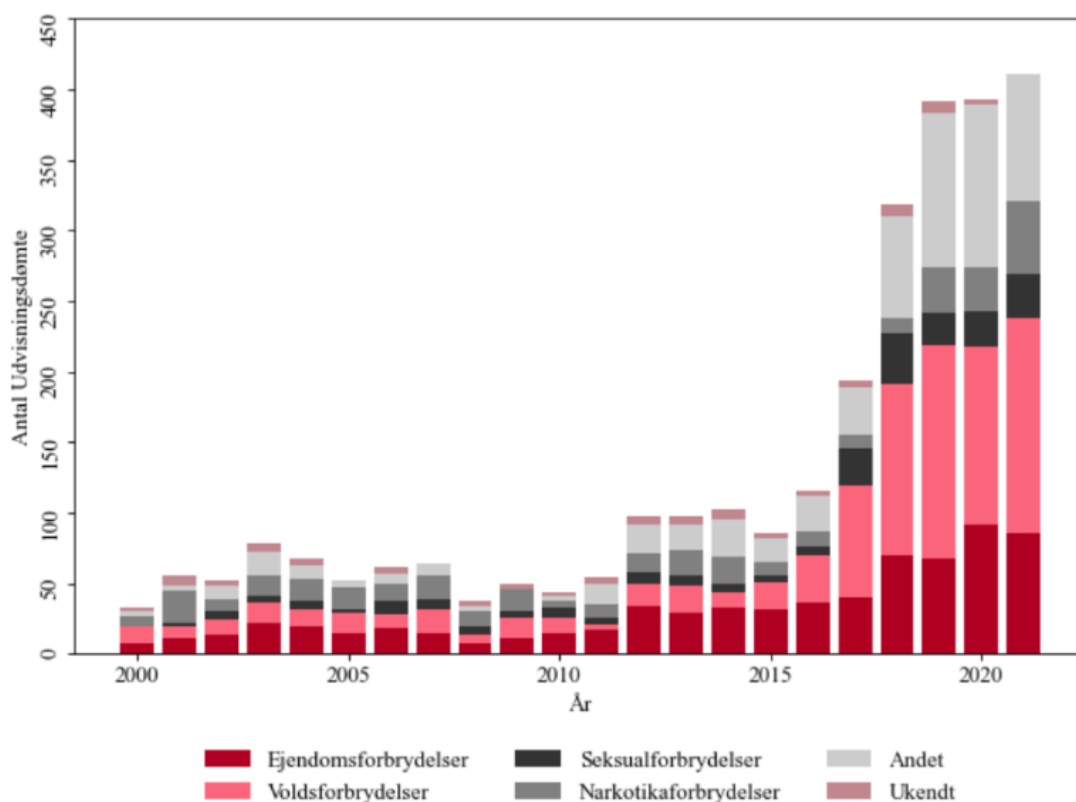
Tabel 1. Top-10 lande med flest udvisningsdomme i Danmark, 2000-2021.

	Land	Antal udvisningsdomme
1	Syria	290
2	Iraq	183
3	Iran	177
4	Romania	164
5	Somalia	154
6	Turkey	151
7	Stateless	145
8	Poland	139
9	Afghanistan	109
10	Lithuania	92

Voldsforbrydelser er hyppigste årsag til udvisningsdom

Siden 2016 er antallet af udvisningsdomme steget kraftigt, og voldsforbrydelser står for en stor del af stigningen. Dette resultat fremgår af figur 3 herunder.

Figur 3. Antal udvisningsdomme til herboende med opholdstilladelse, men uden statsborgerskab i Danmark, opdelt efter kriminalitetstype

Note: Kriminalitetstypen er defineret ved gerningskoden på den afgørelse, der lå tidligt kortest før udvisningsdommen. Ved flere gerningskoder på samme sag er den mest alvorlige (dvs. den med højest strafferamme) valgt.

I 2021 var voldsforbrydelser i næsten 37 pct. af tilfældene årsag til en udvisningsdom. Til sammenligning stod voldsforbrydelser for ca. 25 pct. af alle straffelovsdomme i Danmark i 2021 (figur A2 i appendiks).

Figur 3 viser yderligere, at antallet af udvisningsdomme på baggrund af voldsforbrydelser er steget også i den seneste del af perioden. Fra 79 i 2017 til 152 i 2021.

Tabel 2 viser samtidig, at hvor EU/EØS-borgere i samme periode i højere grad udvises for ejendomsforbrydelser (41 procent ejendomsforbrydelser, 26 procent vold), er vold hyppigere årsag til udvisningsdomme blandt personer med baggrund i MENAPT-lande (42 procent for vold) og

restgruppen "andre lande" (34 procent for vold). For alle grupper gælder det, at mindre end 20 procent er dømt for seksual- eller narkotikakriminalitet.

Tabel 2. Fordeling af kriminalitetstyper der ligger til grund for udvisningsdommen, opdelt efter oprindelsesland. 2017-2021.

Kriminalitetstype	Ejendomsforbrydelser	Vold	Seksuualforbrydelser	Narkotika	Andet	Ukendt
Oprindelse						
EU/EEA	41.0	25.8	4.5	8.4	19.4	0.8
MENAPT	13.7	41.8	8.2	8.5	26.1	1.7
Andet	20.4	34.3	12.4	6.1	25.7	1.1

Note: Kriminalitetstypen er defineret ved gerningskoden på den afgørelse, der lå tidligst kortest før udvisningsdommen. Ved flere gerningskoder på samme sag er den mest alvorlige (dvs. den med højest strafferamme) valgt.

Så mange herboende kriminelle udlændinge kunne være blevet udvist siden år 2000, hvis Mette Frederiksens lovforslag havde været vedtaget dengang

I statsminister Mette Frederiksens (S) nytårstale annoncerede hun, at regeringen inden sommer vil fremsætte forslag om, at udlændinge skal udvises, hvis de begår alvorlig kriminalitet og idømmes mindst ét års ubetinget fængsel. Uanset tilknytning til Danmark.

I figur 4 herunder kan man se, hvor mange herboende udlændinge med opholdstilladelse men uden dansk statsborgerskab, der var blevet idømt mindst ét års ubetinget fængsel første gang i perioden 2000-2021 men som ikke blev udvist. Dette er et bud på gruppen af personer, der kunne være blevet udvist, hvis forbeholdet om tilknytning til Danmark og andre vilkår ikke havde fandtes siden år 2000.

En person tæller alene med i data første gang i perioden vedkommende idømmes mindst ét års ubetinget fængsel, da vedkommende i tankeeksperimentet her jo så ville være udvist herefter og dermed ikke begå ny kriminalitet i Danmark. Da andre forbehold for en udvisning også er gældende – fx at personen ikke kan udvises til et land, hvor vedkommende vil blive udsat for tortur eller lignende – vil der givetvis være nogle af disse domme på mindst ét år, som alligevel ikke ville føre til udvisning selv uden forbeholdet om tilknytning til Danmark. Ligeledes skelnes i analysen ikke mellem alvorlig og ikke-alvorlig kriminalitet, men der ses alene på ubetingede fængselsstraffe på mindst ét år. Tallene repræsenterer således et højt sat antal udvisninger, der kunne være sket, hvis statsministerens foreslåede ændring havde været gældende siden år 2000.

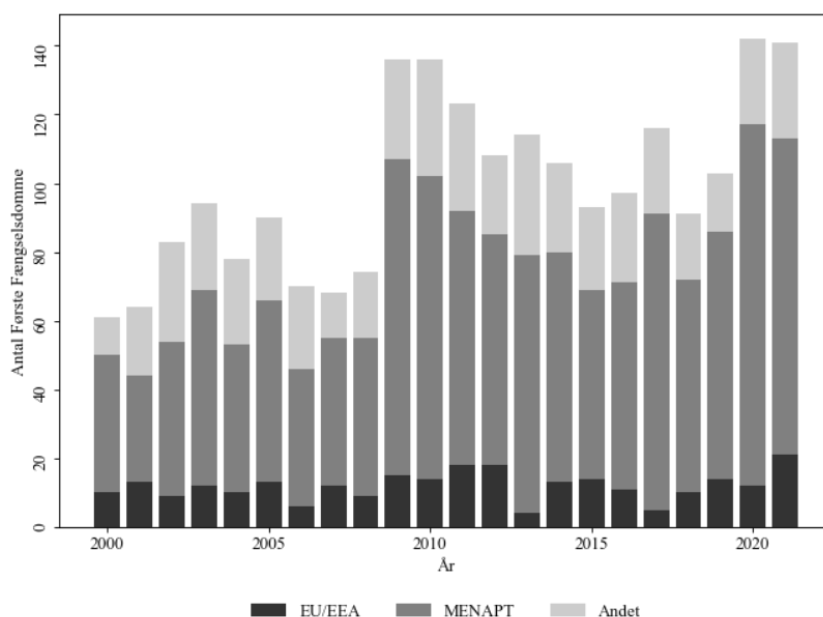
Tallene må også anses for at være højt sat ud fra den betragtning, at en ændring af udvisningsreglerne reelt svarer til, at straffen for alvorlig kriminalitet hæves for herboende ikke-danske statsborgere. Det kan således ikke udelukkes, at noget af den kriminalitet, der ligger til grund for de domme, som indgår i denne del af analysen, ikke ville være blevet begået hvis lovændringen var sket tilbage i år 2000.

Ud fra analysens resultater ville i gennemsnit 99 personer årligt potentielt kunne være blevet udvist, når man regner årene 2000-2021 sammen. I alt drejer det sig om 2.188 personer hen over hele perioden. Som vist tidligere, blev der i 2021 afsagt 411 udvisningsdomme. Resultatet i figur 4 viser, at yderligere 141 ville kunne være udvist dette år, hvis lovforslaget havde været gældende. Det betyder, at op til ca. 34 pct. flere herboende kriminelle ville være blevet udvist dette år.

Hvis man ser tidligere i dataperioden – fx i år 2005, hvor Danmark udviste færre – ville den potentielle stigning have været markant større. I 2005 var der 52 udvisningsdomme til herboende ikke-danske statsborgere. Hvis lovforslaget havde været gældende i 2005, ville det have ført til 90 flere udvisningsdomme. Det vil sige en stigning på hele 173 pct.

Figuren viser yderligere, at hvis lovforslaget havde været vedtaget under hele perioden, ville det især have betydet flere udvisningsdomme til personer fra MENAPT-landene. I alt 1.393 udvisninger ud over de udvisninger, der faktisk skete. Det svarer til en fordobling. For personer fra EU/EØS-lande og "andre lande" ville stigningen være på 263 personer (35 procent) hhv. 532 personer (73 procent).

Figur 4. Antal herboende udlændinge med opholdstilladelse, men uden statsborgerskab, der blev idømt mindst ét års ubetinget fængsel første gang i perioden 2000-2021.

Flest ekstra udvisningsdomme for ejendoms kriminalitet og dernæst vold, hvis ikke forbeholdet om tilknytning til Danmark fandtes

Figur 5 viser, hvor stor en andel af dommene til herboende ikke-danske statsborgere for forskellige kriminalitetstyper i 2000-2021 der har en bestemt ubetinget strafflængde (angivet på x-aksen) eller kortere. Domme, der allerede har ført til udvisning, er ikke talt med i figuren. Figuren indikerer således, hvad fordelingen af strafflængder inden for kriminalitetstyperne betyder for "potentialet" for flere udvisningsdomme, hvis tilknytningskravet og andre hensyn var blevet fjernet tilbage i år 2000 for straffe på mindst ét år.

37 procent af dommene for narkotikakriminalitet var kortere end ét år, viser figuren. Det betyder omvendt, at udvisning ville kunne være på tale i hele 63 procent af de narkotikadomme, der blev givet til herboende ikke-danske statsborgere i perioden 2000-2021, hvis lovforslaget havde været vedtaget i år 2000. Antalsmæssigt svarer dette til næsten 600 domme.

Voldsdomme til de relevante personer i 2000-2021, som ikke førte til en udvisningsdom, er i 91 procents tilfælde kortere end ét år. Langt de fleste herboende ikke-danske statsborgere som blev dømt for voldskriminalitet i perioden 2000-2021 og ikke blev udvist for den, ville således heller ikke være blevet det under det nye lovforslag, hvis det havde været vedtaget tilbage i år 2000.

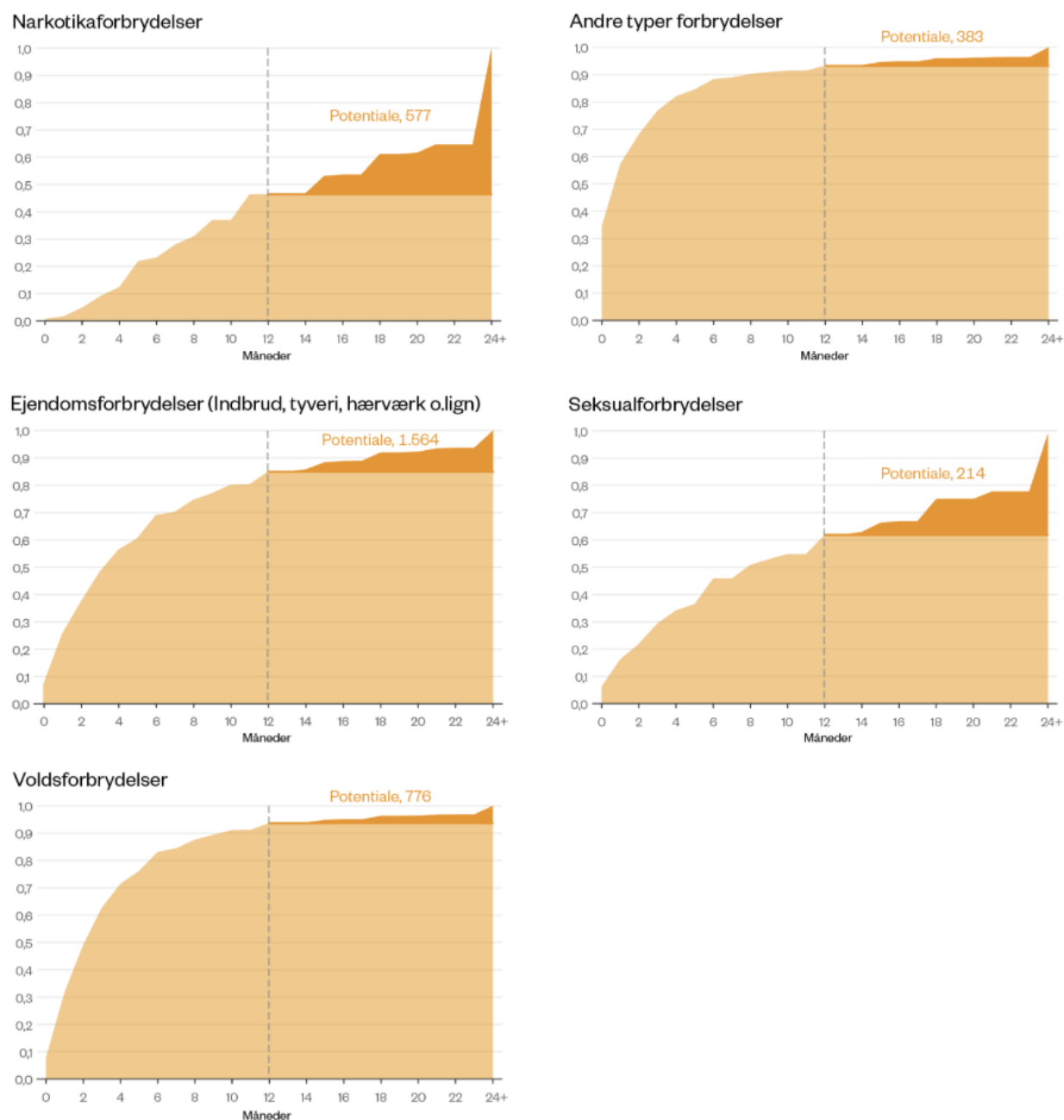
Deres strafflængder er for langt størstedelens vedkommende for korte - et halvt år eller kortere i ca. 75 procent af tilfældene – til en udvisning kan komme på tale. Men fordi vold fylder en del i gruppens kriminalitetsbillede, svarer de ca. 9 procent af dommene, som så kunne have ført til en udvisning, dog stadig antalsmæssigt til næsten 800.

Det kan hertil bemærkes, at den nyeste strafreform fra 2025 øgede straffen for vold markant, hvilket formentlig vil betyde flere straffe på mindst ét år. Og altså derfor formentlig også flere personer, der med lovforslaget vil kunne udvises for voldskriminalitet i dag end før strafreformen.

For seksualforbrydelser ville 45 procent af dommene i perioden 2000-2021 kunne have givet en udvisning. Det svarer til mere end 200 domme.

Det samme er tilfældet for ca. 20 procent af dommene for ejendoms kriminalitet. Det lyder måske umiddelbart af lidt, men fordi ejendoms kriminalitet antalsmæssigt fylder langt mere i kriminalitetsbilledet end de andre gerningstyper, betyder det, at lovændringen reelt mest af alt vil føre til flere udvisningsdomme for ejendoms kriminalitet. Ifølge opgørelsen her ville det dreje sig om næsten 1.600 domme.

Figur 5. Kumulativ andel fængselsstraffe idømt til herboende udlændinge med opholdstilladelse, men uden statsborgerskab, per kriminalitetstype. 2000-2021.

Note: Figuren viser den kumulerede andel af ubetingede fængselsstraffe med mindst det antal måneders længde, som angives på x-aksen. "24 måneder" angiver straffe på 24 måneder eller længere. Da der ligger forskellige antal domme inden for hver type af forbrydelser, afspejler dette sig i figuren. Fx har der været et langt højere antal af ubetingede fængselsstraffe inden for ejendomsforbrydelser end fx seksualforbrydelser.

5.400 færre overtrædelser af straffeloven hvis samtlige herboende ikke-danske statsborgere dømt til mindst ét års ubetinget fængsel siden år 2000 var blevet udvist

Et hovedformål med udvisningsdomme er, at den udviste person så ikke kan begå ny kriminalitet i Danmark. Analysen har derfor afslutningsvist fulgt de personer, som kunne være blevet dømt til udvisning hen over perioden 2000-2021, hvis Mette Frederiksens bebudede lovforslag havde været gældende siden år 2000. Et kig i kriminalregisteret viser, hvor mange domme de senere har fået i Danmark.

Tabel 3 viser resultatet. Som allerede nævnt var det 2.188 herboende ikke-danske statsborgere, som hen over perioden blev idømt mere end ét års ubetinget fængsel, men ikke blev udvisningsdømt. Ca. 900 af disse personer dømmes ikke for ny kriminalitet hen over perioden. Det svarer til ca. 40 procent.

Men omvendt dømmes ca. 1.300 for en ny overtrædelse af straffeloven, svarende til en recidivrate på 60 procent.

Disse ca. 1.300 recidivister dømmes så for i alt ca. 5.400 straffelovsovertrædelser hen over perioden. Det svarer til godt 4 domme hver i gennemsnit.

Tallene her lyder umiddelbart høje. Men sammenligner man med samme øvelse for etniske danskere, som også er vist i tabel 3, tegner sig faktisk nogenlunde samme billede. Blandt de ca. 12.000 etniske danskere, der blev idømt en ubetinget fængselsstraf på mindst ét år i perioden, er der en recidivprocent på 57 procent og recidivisterne dømmes for 4,4 domme hver i gennemsnit.

Tabel 3. Nye domme til herboende ikke-danske statsborgere idømt mindst ét års ubetinget fængsel i perioden 2000-2021 og tilsvarende for etniske danskere

2000-2021		Etniske danskere
Antal første fængselsstraf af varighed på mindst ét år	2.188	12.112
Dømmes igen (recidivister)	1.321	6.845
Recidivrate (procent med mindst én ny dom)	60,4 %	56,5 %
Antal domme	5.381	30.066
Antal domme per person	2,5	2,5
Antal domme pr. recidivist	4,1	4,4

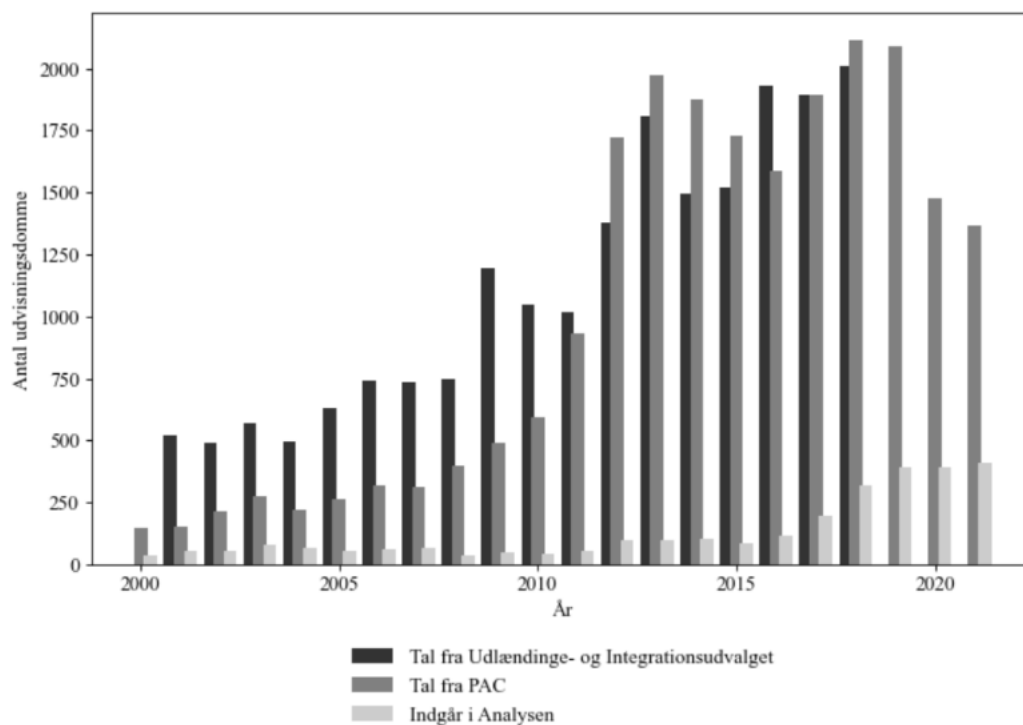
Note: Antal domme er målt som antal fældende afgørelser for overtrædelse af straffeloven der ligger efter personens første ubetingede fængselsstraf på mindst ét år i perioden. Alle tal er målt over hele perioden 2000-2021 og personerne i data har således forskellige længder af opfølgningsperiode.

Faktaboks

- MENAPT-landene omfatter følgende lande og områder: Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet
- EU/EØS-landene omfatter følgende lande: Østrig, Belgien, Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Finland, Frankrig, Storbritannien, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Island, Irland, Italien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige.
- Andre lande omfatter samtlige lande der ikke er anført som MENAPT-land eller EU/EØS-land.

Appendiks

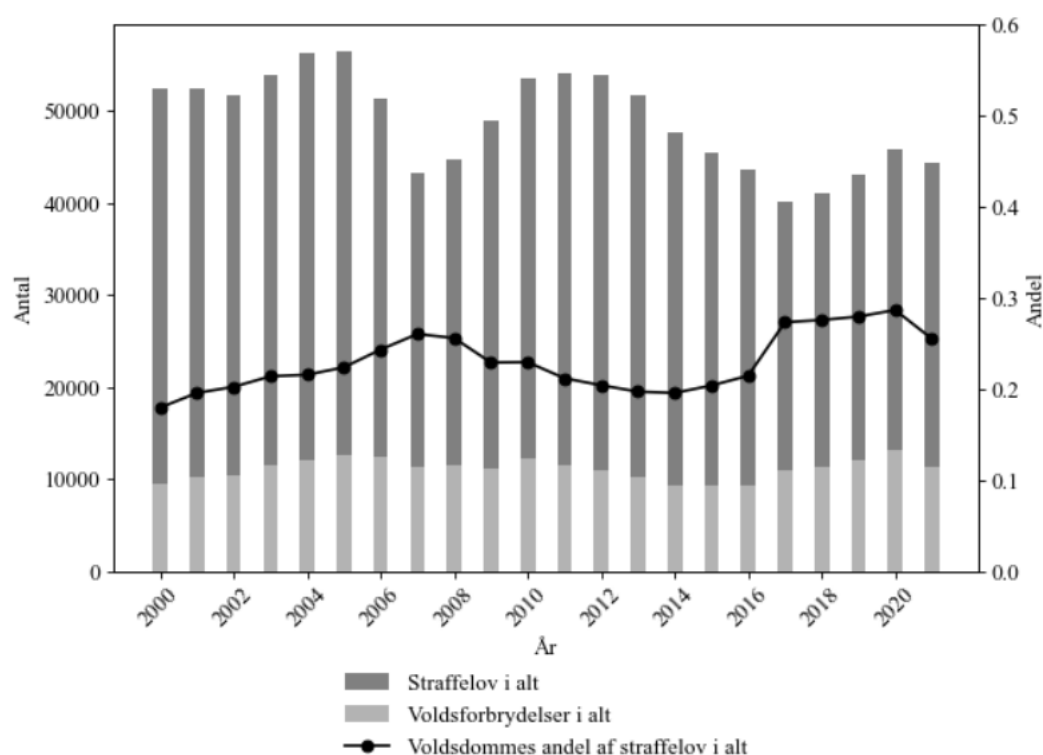
Figur A1.

Note: Figuren viser antal registrerede udvisningsdomme i forskellige former. Tal fra Udlændinge- og Integrationsudvalget indeholder meddelte indrejseforbud til både herboende og ikke-herboende

ikke-danske statsborgere. Tallene fra Politiets Administrative Center omhandler samme, men er underlagt sletteregele således, at sager til ikke-herboende er slettet efter 10 år. Dette forklarer forskellen på antal domme i disse to datakilder. Antallet falder i øvrigt i 2020 og 2021, hvilket formentlig afspejler en nedgang i kriminalitet begået af ikke-herboende under Corona. Tallene som indgår i analysen – de mindste søjler – angiver antal udvisningsdomme til herboende ikke-danske statsborgere som ikke i samme omfang er underlagt sletteregele.

Figur A2. Antal domme for straffelovsovertrædelser i alt og for voldsforbrydelser, samt voldsforbrydelsens andel af det samlede antal, 2000-2021.

Note: Tal fra Danmarks Statistik tabel STRAF40 på statistikbanken.dk.